

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Thyra barnehager

og

Trondheim eiendom

N-

Vår saksbehandler
Bente Høier

Vår ref.
13/15125/ A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
23.05.2013

Thyra barnehager (Skyttervegen, Ustmyra og Torvsletta) - tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager - varsel om pålegg

Miljøenheten er tilsyns- og godkjenningsmyndighet etter *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* som regulerer barnas arbeidsmiljø. Miljøenheten gjennomførte 21.05.13 tilsyn ved Thyra barnehager. Tilstede ved befaringen var Gjertrud L. Forbord, enhetsleder Thyra barnehager, Bente Aune, fagleder Thyra barnehager og Elin Grønvold Aunet og Bente Løvlie Høier, Miljøenheten.

Bakgrunn for tilsynet

Miljøenheten gjennomførte i samarbeid med Oppvekstkontoret et elektronisk tilsyn ved alle barnehager i desember 2012. Dette tilsynet hadde fokus på:

- Avviksbehandling og revisjon av rutiner jfr §4 Internkontroll
- Kontroll av sikkerhet jfr §14 Sikkerhet og helsemessig beredskap
- Smittevern og rutiner for lekevask jfr §17 Smittevern

Formålet med tilsynet 21.05.13 var å gjennomgå barnehagens svar ved elektronisk tilsyn og granske barnehagens fremlagte dokumentasjon.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.*:

- *Avvik* defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.
- *Merknad* er forhold som ikke er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Regelverk

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

- Lov av 2011-06-24 nr 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. Statens helsetilsyns veileder 3-98 til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Beskrivelse av Thyra barnehager

Thyra barnehager er en kommunal enhet som består av Torvsletta, Ustmyra og Skytterveien barnehager med henholdsvis 52, 38 og 49 barn, og til sammen 40 ansatte.

1. Oppfølging av elektronisk tilsyn desember 2012

Blir avvik fra forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler dokumentert skriftlig? (§4)

Barnehagen har tatt i bruk kommunens elektroniske avvikssystem TQM. Alle ansatte har fått orientering om systemet, og melder avvik muntlig til verneombud ved det enkelte hus. Verneombud og den ansatte legger avvikene inn i TQM i fellesskap. Ledelsen opplyste ved tilsynet at det registreres få avvik og forbedringsmeldinger. Det bør derfor foretas en vurdering av årsaken til dette, og om tiltak skal gjøres for å fange opp aktuelle hendelser/avvik/forbedringsmeldinger, som igjen kan bidra til en utvikling av internkontrollsystemet.

Vaktmesterbok benyttes for å melde punkter til driftsoperatør, som fortløpende kvitterer ut gjennomførte tiltak. Ved hastesaker kontaktes driftsoperatør per telefon.

Skader på barn meldes skriftlig på eget skademeldingsskjema eller på småskadeskjema og samleskjema. Ledelsen foretar gjennomgang av meldte skader på barn fortløpende, men bør foreta samlet gjennomgang årlig for å avdekke eventuelle gjentatte hendelser/situasjoner.

Enkelte avvik og skader/nestenulykker tas opp i ped.leder-møter eller AMG-møter, men dette er basert på enkelthendelser og ikke som del av et systematisk forbedringsarbeid.

Alle avvik (skader, avvik på rutiner eller bygningsmessige avvik) bør gjennomgås en gang hvert år for å kontrollere at tiltak er iverksatt og for å avdekke gjentatte hendelser som gir behov for endring av rutiner eller de fysiske forhold. Gjennomganger av avvik og skader bør vises på barnehagens årshjul og resultater må formidles til ansatte.

Er alle registrerte bygningsmessige avvik (inkl lekeplussutstyr) rettet? (§4)

Det ble ved tilsynet opplyst at barnehagen har et åpent meldt bygningsmessig avvik ved Skytterveien. Dette gjelder støy fra ventilasjonsanlegg. Avviket er meldt i TQM til Trondheim eiendom, men det var ved tilsynet uklart hvordan dette avviket er fulgt opp av Trondheim eiendom. Miljøenheten forutsetter at ledelsen følger opp denne saken (jfr punkter fra befaring). Barnehagene skal ha hovedvedlikehold i 2014.

Det ble ved tilsynet fremlagt kontrollskjema for alle barnehagene for siste lekeplasskontroll, utført i august 2012. Kontrollskjema viste at B-feil var utkvittert, men at det gjenstår flere C-feil som ikke var kvittert utført. Miljøenheten forventer at driftsoperatør utbedrer slike mangler så fort det lar seg gjøre.

Er det i 2012 foretatt en gjennomgang av rutiner som gjelder barnas arbeidsmiljø? (§4)

Barnehagens ledelse har startet et arbeid for å supplere de generelle rutinene i Kvaliteket med egne rutiner. Gjennomgang av barnehagenes rutiner foretas ved behov i ped.leder-møter, AMG-møter eller husmøter, men følger ingen systematikk. Ledelsen mener at ansatte har god kjennskap til egne

rutiner, og alle nyansatte får egen innføring i Kvaliteket. Ledelsen bør vurdere hvordan ansattes kjennskap til barnehagenes rutiner kan dokumenteres. Dette kan skje f.eks ved årlig gjennomgang av rutiner på faste møter.

Barnehagen bør synliggjøre alle systematiske kontroller og gjennomganger som har betydning for barnas arbeidsmiljø i et årshjul. Punkter som bør fastsettes på et årshjul er brannøvelser, førstehjelpsopplæring, vernerunder inklusive fokus på barns sikkerhet, kontroll av lekeplassutstyr, gjennomgang av meldte avvik og skademeldinger, gjennomgang av rutiner for å ivareta barnas arbeidsmiljø og bygningsmessige kontroller (ventilasjon, brannalarmanlegg etc).

Har alt personale i barnehagen gjennomført førstehjelpsopplæring i løpet av de siste 2 år?(§15)

Alle ansatte har gjennomført førstehjelpskurs og brannvernkurs i løpet av siste 2 år. Det foreligger oppmøteliste som viser hvem som har deltatt på kurs.

Er kontroll av sikkerhet på innendørs lekeareal gjennomført og dokumentert i 2012?(§14)

Det gjennomføres årlige vernerunder på barnehagen, sist gjennomført i april 2013. Disse har mest fokus på de ansattes arbeidsmiljø, selv om enkelte punkter knyttet til barns sikkerhet står på lista. Driftsoperatør deltar ved slike vernerunder. Vernerundeskjema bør suppleres med sjekklister som også har sjekkpunkter for barns sikkerhet.

Er kontroll av sikkerhet på utelekeplassen gjennomført og dokumentert i 2012?(§14)

Lekeplassutstyret kontrolleres hvert år av driftsoperatør og verneombud. Dette var dokumentert med utfylt sjekklister fra april 2013 i driftspermene ved barnehagene.

Barnehagens ansatte foretar daglig inspeksjon av lekeområdet, men tilsynet viste mangelfull utkvittering av kontroller. Det står beskrevet eksempler på forhold som skal kontrollere, men ledelsen bør foreta en risikovurdering av de enkelte lekeplassene og liste opp punkter som skal vurderes daglig ved de enkelte lekeplasser. Dette kan være kvalitet på fallunderlag, forekomst av vanddammer, problemer med port eller enkelte lekeapparater etc. Barnehagene bør innskjerpe rutiner for kvittering av gjennomførte kontroller.

Driftsoperatør gjennomfører og kvitterer for visuell kontroll av lekeplassen hver måned. I tillegg foretar kommunens lekeplasskontrollører kontroll av barnehagens lekeplassutstyr en gang hvert år. Kontrollskjema for siste lekeplasskontroll i august 2012 ble forelagt for alle barnehagene ved tilsynet. På kontrollskjema var alle B-feil kvittert rettet, men det gjenstod mange C-feil som ikke var rettet. På Skytterveien var samme feil på vippedyr avmerket på sjekklister til driftsoperatør (april 2012) og lekeplasskontroll (august 2012) uten at det var iverksatt tiltak. Barnehagens og Trondheim eiendoms internkontrollsystem skal fange opp slike forhold, og skal i fellesskap vurdere om avbøtende tiltak skal iverksettes fram til permanente tiltak er gjennomført.

Miljøenheten forventer at C-feil avdekket ved kontroll utbedres så snart det lar seg gjøre, og at behovet for avbøtende tiltak vurderes.

Hvor ofte gjennomføres vask av leker på småbarnsavdeling?(§17)

Det ble ved elektronisk tilsyn svart at lekevask skal utføres fire ganger årlig, og at "kjøkken-leker" vaskes ukentlig. I tillegg har barnehagen egne hygienerutiner ved sykdomsutbrudd. Barnehagene bør gå igjennom sine ulike typer leker, vurdere i hvor stor grad de puttes i munnen og derved er en smittekilde, og fastsette renholdsfrekvens som avspeiler smitterisiko.

Leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen bør vaskes ukentlig og skal vaskes minst hver 14.dag. Vi viser til Folkehelseinstituttets ”Faglige råd om barnehager og smittevern” og Trondheim kommunes faktaark ”Hygiene i barnehager og skoler” (revideres mars 2013).

Fra forskriftens §17: ”Smittevern. Virksomheten skal planlegges og drives slik at risikoen for spredning av smittsomme sykdommer blir så liten som praktisk mulig.”

Avvik nr.1: Barnehagen har ikke tilfredsstillende rutiner for vask av leker.

2. Forhold avdekket ved befarings av barnehagens lokaler

Sikkerhet på barnehagens innelekeområde.

Det ble ved befaringsene påpekt enkelte forhold som kan medføre risiko for barneulykker. Dette dreide seg om manglende sikring av høye skap/reoler (Ustmyra), manglende skåldesperre på vannkran (Skytterveien) og usikret speilflate (Torvsletta). Det må foretas en sikkerhetsgjennomgang av barnehagenes innelekeområder og avdekkede avvik må rettes.

Fra forskriftens § 14: ”Sikkerhet og helsemessig beredskap. Virksomheten skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges...”

Avvik nr.2: Sikkerheten på barns innelekeområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Inneklima og luftkvalitet

Torvsletta barnehage er utstyrt med diffus innblåsing ved gulv, med avtrekk via kontrollventiler på hems. Avtrekksventilene er lett tilgjengelig for barna, og var ved avdeling Knausen igjenskrudd. Dette vil kunne gi utilfredsstillende luftskifte ved denne avdelingen. Ved flere av avdelingene var tilluftsdonene delvis tildekket av møbler etc. Det er viktig for å sikre god luftkvalitet at alle tilluftsdoner og avtrekksventiler holdes åpne og utildekket.

Fra forskriftens §19. ”Inneklima og luftkvalitet. Virksomheten skal ha tilfredsstillende inneklima, herunder luftkvalitet...”

Avvik nr.3: Avtrekksventiler ved Knausen (Torvsletta barnehage) var stengt ved tilsynet.

Innendørs lydforhold

Ledelsen har meldt problemer med støy fra ventilasjonsanlegget ved Skytterveien barnehage. Det var ved tilsynsbesøket uklart hvordan Trondheim eiendom har fulgt opp dette avviket, og det ble ved tilsynsbesøket registrert høyt støynivå på enkelte rom. Miljøenheten ber derfor om dokumentasjon på at støynivået fra ventilasjonsanlegget er tilfredsstillende, jfr kravene for barnehager i NS8175. Vi viser i denne forbindelse til forskriftens §5 Opplysnings- og informasjonsplikt.

Ved Ustmyra har barnehagen meldt om akustikkproblemer, og ved tilsynsbesøket var det påbegynt arbeid for å montere akustikkplater i taket.

Miljøenhetens konklusjon

Thyra barnehager har etablert rutiner for å registrere og følge opp meldte avvik. Alle etablerte kontroller og annet systematisk arbeid for å ivareta barns arbeidsmiljø, bør synliggjøres på barnehagens årshjul. Tilsynet avdekket 3 avvik fra *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* som må rettes. I tillegg må det fremlegges dokumentasjon på tilfredsstillende lydforhold ved Skytterveien barnehage.

Miljøenheten ber om skriftlig bekreftelse **innen 15.08.13** på at avvikene er rettet. Dokumentasjon på tilfredsstillende lydforhold fra ventilasjonsanlegg ved Skytterveien barnehage skal legges fram for Miljøenheten **innen 15.08.13**.

Ved manglende bekreftelse på at avvik er rettet innen fristen, er denne rapporten å betrakte som et varsel om at pålegg vil bli gitt for at avvikene skal bringes i orden. Vi viser i denne forbindelse til Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting. Vi viser også til *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 5* Opplysnings- og informasjonsplikt.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjeff

Bente Høier
sjefsingeniør

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:

Postmottak Oppvekstkontoret